Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
представено на 30 ноември 2023 година [1]

Дело C-409/22

UA
срещу
ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ

(Преюдициално запитване, отправено от Апелативен съд — София, България)

„Преюдициално запитване — Свободно движение на капитали — Платежни услуги във вътрешния пазар — Директива 2007/64/ЕО — Понятие за платежен инструмент — Пълномощно, с което пълномощник извършва действия от името на титуляря на сметката — Препис на пълномощно с апостил — Доказателство за автентичност — Понятие за платежна транзакция — Права и задължения, свързани с предоставянето и използването на платежни услуги — Неразрешени платежни транзакции — Отговорност на доставчика на платежни услуги“

1. Директива 2007/64/ЕО [2] и заменилата я Директива (ЕС) 2015/2366 [3] от 13 януари 2018 г. уреждат предоставянето на платежни услуги във вътрешния пазар. Развитието на тези услуги е много бързо в резултат на развитието на технологиите [4].

2. Спорът, във връзка с който е отправено настоящото преюдициално запитване, е между българска банка и клиент, от чиято разплащателна сметка са извършени разпоредителни действия, които последният отрича да е разрешавал. Клиентът иска банката да му възстанови прехвърлените суми.

3. В този контекст Съдът следва да изясни понятията „платежен инструмент“ [5] и „установяване на автентичността“, използвани в Директива 2007/64, приложима ratione temporis по настоящото дело.

1 Език на оригиналния текст: испански.

2 Директива на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО (ОВ L 319, 2007 г., стр. 1).

3 Директива на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 2015 г., стр. 35).

4 Европейската комисия вече е започнала процедура за актуализиране на Директива 2015/2366. Вж. документ A study on the application and impact of Directive (EU) 2015/2366 on Payment Services (PSD2), FISMA/2021/OP/0002.

5 Относно съмненията, които поражда това понятие, вж. Opinion of the European Banking Authority on its technical advice on the review of Directive (EU) 2015/2366 on payment services in the internal market (PSD2), EBA/Op/2022/06, 23.6.2022, 111—112.

4. Съдът следва също така да развие своята, все още в ранен стадий, практика относно отговорността на доставчиците на платежни услуги (наричани по-нататък „ДПУ“) за неразрешени от ползвателите платежни транзакции.

I. Правна уредба

A. Правото на Съюза: Директива 2007/64

5. Съгласно член 4, точки 19 и 23:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[…]

19) „установяване на автентичността“ означава процедурата, която позволява на доставчика на платежна услуга да провери използването на конкретен платежен инструмент, включително неговите персонализирани защитни характеристики;

[…]

23) „платежен инструмент“ означава персонализирано(и) устройство(ва) и/или набор от процедури, договорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и използвани от ползвателя на платежни услуги с цел подаване на платежно нареждане“.

6. Съгласно член 54 („Съгласие и оттегляне на съгласието“):

„1. Държавите членки гарантират, че платежната транзакция се счита за разрешена, само ако платецът е дал съгласие за изпълнение на платежната транзакция. Платежната транзакция може да бъде разрешена от платеца преди или ако е уговорено между платеца и неговия доставчик на платежни услуги, след изпълнението на платежната транзакция.

2. Съгласието за изпълнение на платежната транзакция или на поредица от платежни транзакции се дава по уговорения между платеца и неговия доставчик на платежни услуги начин.

При липса на такова съгласие платежната транзакция се счита за неразрешена.

3. Съгласието може да бъде оттеглено от платеца по всяко време, но не по-късно от датата, на която платежната транзакция става неотменима съгласно член 66. Съгласието за изпълнение на поредица от платежни транзакции също може да бъде оттеглено, в резултат на което всички бъдещи платежни транзакции трябва да се считат за неразрешени.

4. Редът за даване на съгласие се уговаря между платеца и доставчика на платежни услуги“.

7. Член 59 („[Доказателство за] установяване на автентичност и изпълнение на платежни транзакции“) гласи:

„1. Когато ползвател на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна транзакция или твърди, че платежна транзакция не е изпълнена точно, държавите членки изискват от неговия доставчик на платежни услуги да докаже, че автентичността на платежната транзакцията е установена, точно регистрирана, осчетоводена и не е засегната от техническа повреда или от друг недостатък.

2. Когато ползвател на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна транзакция, използването на платежен инструмент, регистрирано от доставчика на платежни услуги само по себе си не е достатъчно доказателство, че платежна транзакция е била разрешена от платеца или че платецът е действал чрез измама или не е изпълнил умишлено или поради груба небрежност едно или повече от задълженията си по член 56“.

8. Член 60 („Отговорност на доставчика на платежни услуги за неразрешени платежни транзакции“) предвижда:

„1. Без да се засягат разпоредбите на член 58, държавите членки гарантират, че в случай на неразрешена платежна транзакция доставчикът на платежни услуги на платеца незабавно възстановява на платеца сумата на неразрешената платежна транзакция и, където е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в положението, в което тя би била, ако не е била изпълнена неразрешената платежна транзакция.

[…]“.

9. Член 86 („Пълна хармонизация“) гласи:

„1. Без да се засягат разпоредбите на член 30, параграф 2, член 33, член 34, параграф 2, член 45, параграф 6, член 47, параграф 3, член 48, параграф 3, член 51, параграф 2, член 52, параграф 3, член 53, параграф 2, член 61, параграф 3 и членове 72 и 88, доколкото настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки не могат да запазят или въвеждат в действие разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива.

[…]

3. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги не нарушават във вреда на ползвателите на платежни услуги разпоредбите на националното законодателство за прилагане на разпоредбите на настоящата директива или съответстващите на тях, освен когато това е изрично предвидено в директивата.

Въпреки това доставчиците на платежни услуги могат да решат да предоставят по-благоприятни условия на ползвателите на платежни услуги“ [6].

[6] Текстът на цитираните членове е възпроизведен с малки изменения в Директива 2015/2366 при отмяната на Директива 2007/64.

Б. Българското право

10. Член 75, алинея 2 от Закона за задълженията и договорите предвижда:

„[…]

Длъжникът се освобождава, ако добросъвестно е изпълнил задължението си към лице, което въз основа на недвусмислени обстоятелства, се явява овластено да получи изпълнението. […]“.

11. Член 57, алинея 1 от Закона за платежните услуги и платежните системи от 2009 г.[7] гласи:

„В случай на неразрешена платежна операция доставчикът на платежни услуги на платеца му възстановява незабавно стойността на неразрешената платежна операция и, когато е необходимо, възстановява платежната сметка на платеца в състоянието, в което тя би се намирала преди изпълнението на неразрешената платежна операция“.

II. Фактите, спорът и преюдициалните въпроси

12. Вместо да изложи фактите, които счита за доказани, запитващата юрисдикция описва в акта за преюдициално запитване изтъкнатите от всяка страна по делото факти. Те са следните.

А. Факти според ищеца (UA)

13. На 22 ноември 2017 г. в град София (България) между UA и „Юробанк И Еф Джи България“ АД (наричано по-нататък „Юробанк“) е сключен договор за разплащателна сметка. В съответствие с договора банката поема задължение да открие и води безсрочна разплащателна сметка в евро на името на UA, чрез която да му предоставя платежни услуги. UA превежда в сметката общо 999 860 евро с няколко парични превода.

14. На 6 февруари 2018 г. UA посещава банковия офис с намерение да осъществи банкова операция по сметката си, но служител на Юробанк го уведомява, че салдото възлиза едва на 16 000 евро.

15. UA заявява, че бил изумен от този факт и като поискал обяснение от служителя, последният му предоставил банково извлечение за движението по сметката за периода от откриването ѝ до 6 февруари 2018 г.

16. От това извлечение UA установил, че непознато за него лице на име MK е извършило разпоредителни действия с авоара в сметката чрез шест отделни преводни нареждания за сумата общо от 982 000 евро без надлежно овластяване от UA като титуляр на сметката, тъй като не му е издавал каквото и да е пълномощно.

[7] Отменен, считано от 6 март 2018 г., но е приложим по това дело.

17. Служителят на Юробанк изяснил на UA, че тези едностранни разпоредителни сделки са извършени от MK, представил се като пълномощник на вложителя с пълномощно от 1 декември 2017 г., заверено от италиански нотариус.

18. UA заявил на служителя, че на този документ липсва подписа му като упълномощител и в защита на своите интереси предприел следните мерки: а) на 6 март 2018 г. подал сигнал до Юробанк за неправомерно разпореждане с авоара му, като поискал сумата да му бъде възстановена; б) на 8 март 2018 г. изпратил копие от този сигнал до Централната банка на Република България и отправил писмено запитване до нотариуса. Последният му отговорил, че не е съставял, нито е заверявал пълномощно, с което се упълномощава MK, че пълномощното е „фалшиво“ и че за това е уведомил Юробанк в отговор на направено от нея на 20 февруари 2018 г. запитване, както и Нотариалния съвет на Милано (Италия).

Б. Факти според ответника (Юробанк)

19. Юробанк признава, че на 22 ноември 2017 г. UA е посетил офиса на банката, придружен от две лица с италианско гражданство. При проведения разговор служителят на Юробанк разбрал, че UA има намерение да оперира с последващо откритата разплащателна сметка чрез пълномощник. UA отказал интернет банкиране, есемес известяване и дебитна карта, които банката му е предложила.

20. На 15 декември 2017 г. лице (MK), което се представило като пълномощник на UA, посетило банковия офис и предоставило на служителя на Юробанк препис от пълномощно от 1 декември 2017 г., нотариално заверен на 5 декември 2017 г. от италианския нотариус.

21. Верността на оригинала на този препис била заверена с апостил и всички документи били преведени от заклет преводач от италиански на български език. Пълномощното било специално (изрично) и овластявало пълномощника да извършва разпореждане с авоара по сметката на UA.

22. При извършване на всяко от шестте платежни нареждания MK представял на служителя оригинала на преписа на пълномощното.

23. На датата (6 февруари 2018 г.), на която UA бил уведомен за шестте разпоредителни действия с авоарите по неговата разплащателна сметка, той не уведомил банковите служители за твърдените нередовности. Той направил това едва на 20 февруари 2018 г. На 6 март 2018 г. той подал писмен сигнал до банката за извършването на тези неправомерни разпореждания и поискал сумата да му бъде възстановена.

24. Юробанк признава, че на 20 февруари 2018 г. е отправила запитване до нотариуса дали пълномощното от 1 декември 2017 г. е редовно изпълнено и регистрирано в неговия нотариален регистър, дали нотариално завереното копие на това пълномощно има същата правна сила като самото пълномощно и дали е стандартна практика издаването на такива копия, като му е изпратено сканирано копие от него. Нотариусът отговорил само следното: „Прикаченият документ е фалшив. Не го използвайте“.

25. На 27 февруари 2018 г. Юробанк отправила писмено запитване до заместник-прокурора на Италианската република, който с подписа си бил заверил спорното копие на пълномощното чрез апостил по Хагската конвенция за апостила [8]. Прокуратурата в Монца (Италия) потвърдила, че на 12 декември 2017 г. е издаден апостил, т.е. официално потвърдила, че „апостилът върху преписа на пълномощното е действителен“.

B. Обобщение на тезите на двете страни

26. Според UA служителите на Юробанк са действали непредпазливо и са проявили груба небрежност, като са дали възможност на лице, което не притежава представителна власт, да се разпореди със средствата, налични в банковата му сметка. Пълномощното било нередовно от външна страна и не би следвало да бъде прието с оглед на липсата на подпис на упълномощителя. Поради това Юробанк следвало да откаже извършването на процесните шест банкови операции.

27. Юробанк поддържа, че:

– представеният документ е препис от пълномощно, а не самото пълномощно, поради което и не съдържа подпис на упълномощителя,

– чрез апостила компетентният италиански държавен орган е удостоверил истинността на подписите и печатите, положени в документите, като е потвърдена нотариалната заверка на преписа от пълномощното, т.е. потвърдена е истинността на документа, поради което преписът на пълномощното е могъл да бъде ползван в България,

– шестте платежни операции са били извършени в полза на т.нар. „путативен кредитор“, а според клауза от Общите условия към договора във връзка с член 75, алинея 2 от (българския) Закон за задълженията и договорите „[б]анката не носи отговорност за изплатените суми и извършени разпореждания по пълномощно, ако не ѝ е било съобщено писмено, че то е оттеглено и ако преди получаването на уведомлението добросъвестно е платила сума на лице, което въз основа на недвусмислени обстоятелства се явява овластено да я получи“.

Г. Спорът и преюдициалните въпроси

28. На 4 февруари 2019 г. UA предявява иск срещу Юробанк пред Софийски градски съд (България). С решение от 13 май 2021 г. този съд уважава иска и осъжда Юробанк да възстанови на UA 982 000 евро по неразрешените платежни операции [9].

[8] Конвенция за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове от 5 октомври 1961 г. (наричана по-нататък „Конвенцията за апостила“). Конвенцията, както и съответните документи, е достъпна на уебсайта на Хагската конференция по международно частно право (www.hcch.net) в рубрика „Конвенции и други инструменти“, специална секция „Апостил“.

[9] Също така я осъжда да заплати на UA сумата 1 182,40 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, и 74 521 евро лихви.

29. Юробанк обжалва първоинстанционното решение пред Апелативен съд — София (България), който отправя до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Дали пълномощното, с което от името на платеца пълномощникът извършва акт на имуществено разпореждане чрез платежно нареждане, представлява платежен инструмент по смисъла на член 4, точка 23 от Директива [2007/64/ЕО]?

2) Дали положеният апостил от компетентен чуждестранен държавен орган по Хагската конвенция за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове от 1961 г. е част от процедурата по установяване [на] автентичността както на платежния инструмент, така и на платежната транзакция по смисъла на член 4, точка 19 във връзка с член 59, алинея 1 от Директивата?

3) Когато платежният инструмент (включително такъв, който овластява трето лице да извърши разпоредителните действия от името на платеца) е редовен от формална (външна) страна, може ли националният съд да приеме, че платежната транзакция е разрешена, а именно че платецът е дал съгласие за нейното извършване?“.

III. Производството пред Съда

30. Преюдициалното запитване е постъпило в Съда на 21 юни 2022 г.

31. Писмени становища са представили UA, Юробанк, българското, чешкото и италианското правителство и Европейската комисия.

32. След представяне на становищата запитващата юрисдикция е допълнила акта си за преюдициално запитване с определена допълнителна информация с допълнение, постъпило в Съда на 13 януари 2023 г.

33. Съдът приканва страните да съсредоточат устните си състезания върху значението за отговора на преюдициалното запитване на информацията, посочена в това допълнение.

34. На проведеното на 28 септември 2023 г. съдебно заседание се явяват само българското правителство и Комисията.

IV. Анализ

A. По първия преюдициален въпрос

35. Запитващата юрисдикция иска да се установи дали „пълномощното, с което от името на платеца пълномощникът извършва акт на имуществено разпореждане чрез платежно нареждане“, представлява *платежен инструмент* по смисъла на член 4, точка 23 от Директива 2007/64.

36. Член 4 от Директива 2007/64 съдържа две определения за целите на тази директива:

– „платежен инструмент“ означава „персонализирано(и) устройство(ва) и/или набор от процедури, договорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни

услуги и използвани от ползвателя на платежни услуги с цел подаване на платежно нареждане“ (т. 23),

– „платежно нареждане“ означава „всяко нареждане от платеца или получателя към доставчика на платежни услуги, с което се иска изпълнението на платежна транзакция“ (т. 16).

37. Следователно платежни инструменти по смисъла на Директива 2007/64 са както физическите устройства (карти и мобилни телефони), така и *набор от процедури* (PIN кодове, TAN кодове, DigiPass, Bizum, потребителско име/парола и т.н.), договорени между ползвателя на платежни услуги [10] и ДПУ с цел подаване на платежно нареждане.

38. По-конкретно, ползвателят може да се договори с ДПУ, че посредством набор от договорени между тях процедури той ще използва тези процедури с цел подаване до своя ДПУ на нареждане за изпълнение на платежна операция (внасяне, прехвърляне или теглене на средства).

39. Член 4, точка 23 от Директива 2007/64 използва много широко понятие за платежен инструмент, така че видът технология, средството за предаване на платежното нареждане и контролът върху защитните характеристики не са определящи дори ако защитните характеристики се държат от ползвателя [11].

40. Съгласно практиката на Съда [12] платежните инструменти могат да бъдат:

– персонализирани, тоест да позволяват на ДПУ да провери дали платежното нареждане е направено по искане на овластен да направи това ползвател,

– неперсонализирани, при които ДПУ „не са длъжни да доказват, че в хипотезата, посочена в член 59 от Директива 2007/64, автентичността на съответната платежна транзакция е установена“.

41. В решение T-Mobile Austria Съдът изяснява тълкуването на член 4, точка 23 от Директива 2007/64 с оглед на разликите между текстовете на различните езици в употребата на прилагателното „персонализирано“ във връзка със словосъчетанията „всяко устройство“ и „набор от процедури“. Той приема, че за да бъде квалифициран като „персонализиран“, платежният инструмент трябва да позволява на ДПУ да провери дали платежното нареждане е направено по искане на овластен да направи това ползвател [13].

[10] Относно понятията за платежни услуги и ползвател на платежни услуги вж. решение от 11 април 2019 г., Mediterranean Shipping Company (Portugal) — Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, т. 37—48 и 54).

[11] Този извод е в съответствие с практиката на Съда, според която „член 4, точка 23 от Директива 2007/64 трябва да се тълкува в смисъл, че както процедурата по издаване на платежно нареждане чрез документ за превод, върху който е положен саморъчният подпис на платеца, така и процедурата по издаване на платежно нареждане онлайн представляват платежни инструменти по смисъла на тази разпоредба“ (решение от 9 април 2014 г., T-Mobile Austria (C-616/11, EU:C:2014:242, наричано по-нататък „решение T-Mobile Austria“, т. 29—44).

[12] Решения T-Mobile Austria, точки 33 и 34, и от 11 ноември 2020 г., DenizBank (C-287/19, EU:C:2020:897, т. 69—72).

[13] Решение T-Mobile Austria, точки 31 и 33.

42. Следователно понятието в член 4, точка 23 от Директива 2007/64 може да включва *набор от процедури*, договорени между ДПУ и ползвателя, които последният използва с цел подаване на платежно нареждане [14].

43. В разглеждания тук случай представеният на Юробанк документ е специално (изрично) пълномощно — за което се твърди, че е издадено от италиански нотариус — с което UA овластява пълномощника да извършва разпореждане с авоара по разплащателната сметка. Преписът е заверен с апостил и преведен на български език от заклет преводач.

44. По принцип специално и изрично пълномощно от титуляря на платежната сметка [15], с което пълномощникът е овластен да задължава банкова сметка, не е, с уговорката, която сега ще направя, платежен инструмент. Като такова това пълномощно не позволява на ДПУ да провери дали платежното нареждане е направено по искане на овластен да направи това ползвател и не е инструмент, предоставен от ДПУ на титуляря на платежна сметка.

45. Както обаче посочих по-горе, съгласно член 4, точка 23 от Директива 2007/64 платежните инструменти могат да бъдат *набор от процедури*, „договорени“ между ДПУ и ползвателя. Нищо не пречи пълномощното да се вписва в този набор от процедури, за което е необходимо титулярят на платежната сметка и ДПУ да са се договорили предварително.

46. В съответствие с това изискване член 54, параграфи 1 и 2 от Директива 2007/64 предвижда, че платежната транзакция се счита за разрешена само ако платецът е дал съгласието си за нейното изпълнение, и че това съгласие се дава по уговорения между платеца и неговия ДПУ начин. При липса на такова съгласие платежната транзакция се счита за неразрешена.

47. Следователно ключът за отговора на преюдициалния въпрос е в това дали реално е съществувало това съгласие между потребителя и ДПУ. За да се разсеят съмненията относно това обстоятелство Апелативен съд София прави допълнение към акта си за преюдициално запитване, от което се извежда, че към рамковия договор [16] между Юробанк и UA се прилагат общите условия, подписани на 22 ноември 2017 г. и съдържащи следните клаузи:

– съгласно клауза V.22 титулярят на сметката може да се разпорежда със сумите лично или чрез пълномощник, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, съдържащо изрично волеизявление за извършване на разпоредителни действия със сумите по платежната сметка. В случаите на разпореждане със сумите чрез пълномощник последният следва да представи *оригинал на пълномощното* и валиден документ за самоличност,

[14] Съдът квалифицира например като неперсонализиран платежен инструмент функцията за комуникация в близък обсег (Near Field Communication), по-широко известна като функция за „безконтактно плащане“ на персонализираните многофункционални банкови карти, а другите функции на тези карти са персонализирани платежни инструменти. Вж. решение от 11 ноември 2020 г., DenizBank (C-287/19, EU:C:2020:897, т. 79), и заключението ми от 30 април 2020 г., DenizBank (C-287/19, EU:C:2020:322, т. 29—51).

[15] Относно понятието за платежна сметка в член 4, точка 14 от Директива 2007/64 вж. решение от 4 октомври 2018 г., ING-DiBa Direktbank Austria (C-191/17, EU:C:2018:809).

[16] Съгласно член 4, точка 12 от Директива 2007/64 „рамков договор“ означава „договор за платежни услуги, с който се урежда бъдещото изпълнение на отделни или на поредица от платежни транзакции и който може да съдържа задължението и условията за откриване на платежна сметка“.

– съгласно клауза V.25 банката извършва проверка на представените пълномощни и подписите върху тях от формална страна.

48. Следователно изглежда, че е било налице *съгласие* между UA (като титуляр на платежната сметка) и Юробанк (като ДПУ) по възможността за използване на нотариално заверено пълномощно за разпореждане със сумите по сметката. За тази цел подписаният между двете страни договор включва набор от действия (процедура), необходими за изпълнението от ДПУ на платежното нареждане на ползвателя.

49. От тази гледна точка може да се приеме, че с нотариално заверената пълномощно титулярят на платежната сметка непряко отправя волеизявление до ДПУ за извършване на платежни транзакции за задължаване на платежната сметка. Следователно този вид пълномощно е *първоначалният* елемент от набора от процедури, „договорени“ между ДПУ и ползвателя за изпълнение на платежно нареждане.

50. В същата степен пълномощното би могло да се квалифицира като неперсонализиран (бихме могли да кажем, косвен[17]) платежен инструмент, защото пълномощникът може да извършва действия с платежната сметка, като представи нотариално заверената си пълномощно или надлежно легализиран препис, без да е необходимо да представя платежно нареждане, подписано саморъчно от титуляря на сметката. Ако се изискваше посоченото саморъчно подписано от титуляря нареждане, нотариално заверената пълномощно за управление на платежната сметка би се обезсмислило, тъй като щеше винаги да е необходимо титулярят на сметката да извършва транзакциите и да ги потвърждава с подписа си.

51. Вярно е, че пълномощното е издадено не от ДПУ, а от титуляря на сметката в полза на трето лице, за да нарежда платежни транзакции от негово име. Това обстоятелство обаче не пречи то да се счита за елемент от набора от процедури, договорени между двете страни, какъвто е платежният инструмент. В аналогичен смисъл превод, нареден присъствено в банков офис със саморъчно подписано от титуляря на сметката нареждане, също представлява платежен инструмент, макар да не е издаден от ДПУ.

52. Съгласието на ДПУ, дадено в рамковия договор, за използването на нотариално заверено пълномощно, само по себе си е проява на непряк контрол на ДПУ върху този вид платежен инструмент, защото той има възможността да позволи или не на титуляря на сметката да го използва.

53. С оглед на изложеното считам, че дебатът е съсредоточен върху въпроса дали клаузи V.22 и V.25 от рамковия договор между кредитната институция и нейния клиент изискват неизбежно да се представи *оригинал на пълномощното*, без който Юробанк не би могла да позволи разпореждането със сумите. Запитващата юрисдикция следва да тълкува текста на този рамков договор във връзка с фактите, които счита за доказани.

[17] Решение T-Mobile Austria, точка 39, споменава една от най-обичайните хипотези на персонализирани платежни инструменти: „издаването на такова платежно нареждане обикновено предполага при откриването на платежната сметка платецът да даде в кредитната институция спесимен от саморъчния си подпис, да използва определени бланки за платежни нареждания и да положи върху тези бланки саморъчния си подпис. Тази кредитна институция може да пристъпи към установяване на автентичността на платежното нареждане по смисъла на член 4, точка 19 от посочената [Д]иректива [2007/64], като сравни саморъчния подпис, положен върху платежното нареждане, с предварително депозирания от платеца спесимен от саморъчен подпис“.

54. Без да се засяга преценката на съдържанието на договора, която запитващата юрисдикция трябва да извърши, считам, че в отговор на първия преюдициален въпрос член 4, точка 23 от Директива 2007/64 следва да се тълкува в смисъл, че специално и изрично пълномощно от титуляря на платежната сметка в полза на пълномощник, за да извършва разпоредителни действия със сумите, по принцип не е платежен инструмент, освен ако това е договорено между титуляря на банковата сметка и неговия ДПУ в клаузите на обвързващия ги рамков договор.

55. В последната хипотеза нотариално завереното пълномощно е част от набор от процедури, договорени между ДПУ и ползвателя на платежни услуги с цел подаване на платежно нареждане. Тъй като не може да се изключи, че това е така в настоящия случай, остава открита възможността да се разгледат следващите преюдициални въпроси.

Б. По втория преюдициален въпрос

56. Запитващата юрисдикция иска да се установи дали положеният апостил от компетентен чуждестранен държавен орган по силата на Конвенцията за апостила „е част от процедурата по установяване [на] автентичността както на платежния инструмент, така и на платежната транзакция по смисъла на член 4, точка 19 във връзка с член 59, [параграф] 1 от Директива [2007/64]“.

57. Ще разгледам поотделно повдигнатите с този въпрос проблеми относно установяването на автентичността и относно Конвенцията за апостила.

1. Установяване на автентичността

58. Директива 2007/64 споменава това понятие в двояк контекст:

– в член 4, точка 19 дефинира установяването на автентичността като „процедурата, която позволява на доставчика на платежна услуга да провери използването на конкретен платежен инструмент, включително неговите персонализирани защитни характеристики“ [18],

– в член 59, параграф 1 добавя, че ДПУ трябва да докажат, че *автентичността* на платежната транзакция [19] е *установена*, точно регистрирана, осчетоводена и не е засегната от техническа повреда или от друг недостатък, когато ползвател отрича да я е разрешавал.

[18] Директива 2015/2366 допълва това определение, като посочва в член 4, точка 29, че в допълнение към платежния инструмент установяването на идентичността позволява също така на ДПУ „да провери самоличността на ползвателя на платежната услуга“. Член 4, точка 30 от Директива 2015/2366 включва нововъведението „задълбочено установяване на идентичността на клиента“, тоест „установяване на идентичността чрез използването на два или повече елемента, категоризирани като знания (нещо, което само ползвателят знае), притежание (нещо, което само ползвателят притежава) и характерна особеност (нещо, което характеризира ползвателя), които са независими, така че нарушаването на един елемент не влияе на надеждността на останалите, а процедурата е разработена по начин, който защитава поверителността на данните за установяване на идентичността“.

[19] В член 4, точка 5 от Директива 2007/64 платежната транзакция е определена като „действие от страна на платеца или получателя по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от съответните задължения по основното правоотношение между платеца и получателя“.

59. ДПУ трябва да използва установяването на автентичността, за да се увери, че титулярят на сметката е дал съгласието си за извършването на една или повече платежни транзакции. Установяването на автентичността (на платежния инструмент и на самата транзакция) придава надеждност на транзакциите, които пълномощникът може да нареди, и е съществено за правилното изпълнение на платежните нареждания от ДПУ и освобождаването му от отговорност.

60. Поради това ДПУ носи тежестта на доказване, ако ползвателят отрича да е разрешавал платежната транзакция. Разместването на доказателствената тежест е особено благоприятно за ползвателя: ДПУ трябва да докаже обстоятелствата, които в съответствие с Директива 2007/64 биха го освободили от задължението му за възстановяване на суми при платежни транзакции, за които титулярят на сметката заяви, че не ги е разрешавал.

61. Възлагането на ДПУ на тежестта на доказване в тази хипотеза е в съответствие с член 54, параграф 1 от Директива 2007/64: платежната транзакция може да се счита за разрешена само ако платецът е дал съгласие за изпълнението ѝ преди или, ако е уговорено между платеца и неговия ДПУ, след изпълнението ѝ. При липса на такова съгласие платежната транзакция се счита за неразрешена.

62. Според член 54, параграф 2 от Директива 2007/64 съгласието за изпълнение на платежната транзакция или на поредица от платежни транзакции се дава по уговорения между платеца и неговия ДПУ начин. Възможно е, както в настоящия случай и както вече подчертах, ползвателят и ДПУ да договорят възможност за използване на изрично пълномощно, за да се изяви съгласието и за да може пълномощникът да извършва разпоредителни действия със средствата по платежната сметка.

63. Следователно пълномощното е един от инструментите, чрез които ползвателят на платежни услуги изявява съгласието си за извършването на платежни транзакции от неговата сметка, изпълнени от пълномощника.

64. В този контекст, тъй като ДПУ носи тежестта за доказване на наличието на съгласие на титуляря на платежната сметка, ДПУ трябва да изпълни процедурата по установяване на автентичността на пълномощното с дължимата грижа, за да не носи отговорност.

65. Участието на нотариус е елемент, който по принцип гарантира истинността и надеждността на пълномощното. Това участие на нотариуса обаче не е уредено от Директива 2007/64 и следва да се извършва в съответствие с правилата на националното право [20].

66. В резюме, установяването на автентичността на пълномощното, когато ползвателят и ДПУ са договорили то да е част от набора от процедури, договорени с цел подаване на платежно нареждане, е задължително, за да може ДПУ да се увери, че титулярят на сметката е разрешил на пълномощника да извършва платежни транзакции.

67. Остава да се анализира какво влияние оказва в процедурата по установяване на автентичността на пълномощното наличието на апостила, регламентиран в Хагската конвенция.

[20] Както посочва българското правителство, тези правила изискват нотариално заверено пълномощно за извършване на разпоредителни действия със сумите по платежните сметки.

2. Конвенцията за апостила

68. Според информацията, предоставена от запитващата юрисдикция и от страните, е възникнал проблем във връзка с установяването на автентичността на представения от МК на Юробанк документ.

69. Изглежда, МК е представил препис на оригинала на пълномощното, заверен от нотариус в Милано (Италия) и с апостил от италианския орган, компетентен за извършване на тази формалност.

70. Нотариусът отговорил на издирванията на Юробанк, като я уведомил, че пълномощното е фалшиво. Според възложената от запитващата юрисдикция съдебна поръчка обаче италианският орган потвърждава истинността на поставения върху преписа на пълномощното апостил [21].

71. Запитващата юрисдикция следва да отстрани това несъответствие, за да изясни дали е извършена измама. Освен това тя трябва да тълкува рамковия договор между UA и Юробанк в светлината на националното право, за да реши дали съгласно неговите клаузи копието на нотариално завереното пълномощно не е било достатъчно [22], а е трябвало да се представи надлежно подписаният от упълномощителя *оригинал* на това пълномощно.

72. Правото на Съюза не съдържа специална разпоредба, приложима за легализацията на нотариално заверено пълномощно за извършване на разпоредителни действия с платежна сметка. С Регламент (ЕС) 2016/1191 [23] е въведена опростена процедура за легализация на официални документи, но сред тях не фигурира нотариално заверено пълномощно, предоставено за извършване на разпоредителни действия със суми по платежна сметка [24].

73. Запитващата юрисдикция посочва, че Конвенцията за апостила [25] се прилага в България за легализацията на нотариално заверено пълномощно за извършване на разпоредителни действия със сумите по банкова сметка. Съгласно Конвенцията (член 1, алинея 2, буква c) нотариалните актове се считат за публични актове.

[21] Апостилът удостоверява само истинността на подписа, качеството, в което е действало лицето, подписало документа, и при необходимост автентичността на печата или марката, поставени върху документа. Вж. член 5 от Конвенцията за апостила.

[22] Юробанк твърди, че в българското и в италианското право нотариално завереният препис на публичен акт (в случая пълномощно) има същата доказателствена сила като оригинала на този акт.

[23] Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година за насърчаване на свободното движение на гражданите чрез опростяване на изискванията за представяне на някои официални документи в Европейския съюз и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 200, 2016 г., стр. 1). Премахването на легализацията и на други подобни формалности е общо правило в европейските регламенти за съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси, в полза на документи, издадени в държава членка в контекста на съответния регламент: вж. например член 61 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1).

[24] Член 2 от този регламент свежда прилагането му до официални документи, издадени от органите на държава членка в съответствие с националното ѝ право, които трябва да бъдат представени на органите на друга държава членка и чиято основна цел е да установят един или повече факти, отнасящи се до гражданското състояние на лицето, които са от значение за свободното движение на територията на Съюза (раждане, смърт, име, гражданство и т.н.).

[25] Италия и България, както и всички държави — членки на Съюза, са страни по Конвенцията за апостила. Съюзът обаче не е страна и тази конвенция не е част от правото на Съюза.

74. По силата на тази конвенция по отношение на публичните актове, които са съставени на територията на една от договарящите държави и трябва да се представят на територията на друга договаряща държава:

– всяка договаряща държава освобождава от легализация документите, по отношение на които се прилага Конвенцията и които трябва да се представят на нейна територия,

– единствената формална процедура, която се изисква за удостоверяване на истинността на подписа, качеството, в което е действало лицето, подписало документа, и при необходимост автентичността на печата или марката, поставени върху документа, е поставянето на описания в член 4 апостил, издаден от компетентния орган на държавата, от която произхожда документът.

75. В крайна сметка Конвенцията заменя традиционната и тромава процедура за легализация с единствената формална процедура, която е поставянето на удостоверение за автентичност, наречено „апостил“, издадено от държавата на произход. Апостилът удостоверява автентичността на произхода на публичния акт, така че може да бъде представен в чужда държава, стига тя да е страна по Конвенцията. Следователно апостилът има същата сила като легализацията [26].

76. Въпреки че Съдът не е компетентен да тълкува Конвенцията за апостила (тъй като тя не е част от правото на Съюза), нищо не пречи при тълкуването на разпоредбите на Директива 2007/64 да отговори на запитващата юрисдикция, че апостилът, положен от компетентен чуждестранен орган по тази конвенция, е едно от средствата, които ДПУ може да използва, за да установи автентичността на платежен инструмент, когато той е чуждестранен публичен акт.

B. По третия преюдициален въпрос

77. Запитващата юрисдикция иска да се установи дали в случай на платежен инструмент, който е редовен от формална (външна) страна, може да се приеме, че титулярят на сметката е разрешил платежната транзакция, а именно че е дал съгласие за нейното извършване.

78. Отговорът изисква Съдът да разгледа преди това хармонизирания режим на отговорността на ДПУ [27] и на ползвателите при неразрешени от последните платежни транзакции.

79. Ще анализирам характеристиките на този режим на отговорност и след това ще изложа някои съображения, които може да са полезни на запитващата юрисдикция за неговото прилагане в настоящия случай.

[26] Вж. изчерпателното обяснение на прилагането на тази конвенция в Хагска конференция по международно частно право, Практически наръчник относно действието на Хагската конвенция, Хага, 2023.

[27] Относно отговорността на ДПУ вж. *Guimarães*, M. R. Los medios de pago en el derecho europeo y en los instrumentos europeos de armonización del derecho privado, Banca, Borsa, Titoli di Credito, 2017, No. 4, 571—574; *Janczuk-Gorywoda*, A. Enforcing smart: exploiting complementarity of public and private enforcement in the Payment Services Directive 2 — In: Cherednychenko, O. et *Andenas*, M.: Financial Regulation and Civil Liability in European Law, Edward Elgar, 2020, 115—137; *Paglietti*, C. M. Restitution and Liability in the Multilevel Regulatory Framework of Unauthorized Digital Payment Transactions — European Review of Private Law, 2022, No. 1, p. 165.

1. Отговорност на ДПУ за неразрешени от ползвателя платежни транзакции

80. Съгласно член 60 от Директива 2007/64 във връзка с членове 58 и 59 от нея отговорността за претърпени загуби вследствие на неразрешени платежни транзакции поначало се носи от ДПУ, а не от ползвателите. При определени обстоятелства обаче последните могат да бъдат задължени да понесат посочените загуби.

81. Поставеният от запитващата юрисдикция въпрос е дали установяването на автентичността само от формална (външна) страна на платежния инструмент освобождава ДПУ от отговорност.

82. От изложените в акта за преюдициално запитване съображения от запитващата юрисдикция изглежда, че според нея:

– от буквалното тълкуване на съдържащите се в Директива 2007/64 основания за освобождаване следва, че „въпреки че [ДПУ] е действал добросъвестно (с грижата на добрия търговец), той би понесъл изцяло отговорността за извършената неразрешена платежна операция. […] [З]а да се освободи от отговорност, на [ДПУ] е възложена доказателствената тежест да установява квалифицираната форма на вина на платеца, който трябва да е действал с умисъл (включително с измамливо намерение) и груба небрежност“,

– тя добавя, че това тълкуване би изложило ДПУ на риск да понесе значителни имуществени загуби, макар и да е бил добросъвестен, т.е. да е извършил всички необходими действия, които съответстват на нормативните изисквания и добрата търговска практика. В такъв случай би било засегнато нормалното протичане на изпълнението на платежните услуги, което би било в противоречие с целта на Директива 2007/64, насърчаваща свободното движение на услуги и капитали,

– ако обаче се проведе телеологично, логическо и систематическо тълкуване на уредените в Директива 2007/64 основания за освобождаване на ДПУ от отговорност, би била възможна друга хипотеза.

83. При тълкуването на разпоредби от правото на Съюза следва да се вземат предвид не само техният текст, но и контекстът, в който те се вписват, и целите на правната уредба, от която те са част [28].

84. Така във връзка с приложимите разпоредби от Директива 2007/64 Съдът вече е потвърдил, че:

– при буквално тълкуване на членове 58 и 60 от Директива 2007/64 отговорността на ДПУ в случай на неразрешено плащане е поставена в зависимост от уведомяването от страна на ползвателя за транзакцията, която не е разрешена. Ако този ползвател не е уведомил своя ДПУ за неразрешена транзакция до тринадесет месеца от датата на задължаване на сметката, не може да ангажира отговорността му, включително въз основа на общия правен режим, и следователно не може да получи възстановяване на средствата [29],

[28] Решение от 24 март 2021 г., MCP (C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, т. 37), и от 2 септември 2021 г. CRCAM (C-337/20, EU:C:2021:671, наричано по-нататък „Решение CRCAM“, т. 31).

[29] Решение CRCAM, точки 34 и 36.

– буквалното и контекстуалното тълкуване на член 60, параграф 1 от Директива 2007/64 потвърждават този извод, който се прилага както в случай на неразрешени транзакции, така и в случай на неточно изпълнени транзакции [30]. Тази разпоредба има експедитивен характер: ДПУ следва незабавно да възстанови на платеца сумата на такава транзакция и, където е приложимо, да възстанови задължената платежна сметка в положението, в което тя би била, ако не е била изпълнена неразрешената платежна транзакция,

– телеологичното тълкуване на член 58 и член 60, параграф 1 от Директива 2007/64 потвърждава буквалното и контекстуалното тълкуване на тези разпоредби [31],

– генезисът на Директива 2007/64 [32] подкрепя гореизложеното и невъзможността за установяване в националното право на различен режим на отговорност [33].

85. Затова, щом като задължителното уведомление (за всяка неразрешена транзакция) е направено в предвидения за него срок, ДПУ има задължение да възстанови незабавно сумите.

86. В този режим на отговорност е включен особено благоприятният за ползвателя механизъм за разпределение на доказателствената тежест, който вече споменах: именно ДПУ, а не ползвателят, трябва да докаже обстоятелствата, които го освобождават от задължението за възстановяване, т.е. да докаже, че автентичността на платежната транзакция е установена, точно регистрирана и осчетоводена [34].

87. Както обобщава генерален адвокат Saugmandsgaard Øe в заключението си по дело CRCAM, „[…] законодателят на Съюза установява режим на отговорност, който почива на три основни елемента, свързани помежду си, а именно: задължение за уведомяване […] в тежест на ползвателя на платежни услуги, възлагане […] на тежестта на доказване на доставчика на тези услуги и накрая, при липса на доказване, отговорност на този доставчик съгласно членове 60 и 75 от посочената директива според това дали сделката е била неразрешена, неизпълнена, или неточно изпълнена“ [35].

88. В съответствие с член 86 от Директива 2007/64, озаглавен „Пълна хармонизация“, „[б]ез да се засягат разпоредбите на [няколко разпоредби от директивата, които изброява], доколкото настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки не могат да запазят или въвеждат в действие разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива“.

[30] Решение CRCAM, точки 37—42.

[31] Решение CRCAM, точки 43—46.

[32] Решение CRCAM, точки 47—51.

[33] В точки 41 и 42 от решение CRCAM Съдът потвърждава, че режимът на отговорност на ДПУ по Директива 2007/64 „е предмет на пълна хармонизация, така че държавите членки не могат да запазят режим на паралелна отговорност за същия правопораждащ факт“.

[34] На практика, след като уведомлението по член 58 от Директива 2007/64 е направено в предвидения за него срок, режимът на доказване по член 59 от нея води до задължение за ДПУ да възстанови незабавно сумите. Решение CRCAM, точка 40.

[35] Заключение, EU:C:2021:564, т. 53.

89. Тъй като членове 58, 59 и 60 от Директива 2007/64 не фигурират сред разпоредбите, за които член 86 предоставя свобода на действие на държавите членки, Съдът приема, че предвиденият в посочените членове режим на отговорност на ДПУ е предмет на пълна хармонизация, така че държавите членки не могат да запазят режим на паралелна отговорност за същия правопораждащ факт [36].

90. В същия смисъл са съображения 1 и 4 от Директива 2007/64: установеният с нея хармонизиран режим на отговорност не може да се конкурира с алтернативен режим на отговорност по националното право, който се основава на същите факти и на същото основание, и накърнява целите и полезното действие на посочената директива [37].

2. Отражение на режима на отговорност на ДПУ в този спор

91. Безспорно е, че UA, като титуляр на платежната сметка, е уведомил Юробанк в предвидения в член 58 от Директива 2007/64 срок за наличието на неразрешени платежни транзакции, извършени от предполагаемия му пълномощник MK.

92. Като елемент за установяване на автентичността, доказващ съгласието на ползвателя, Юробанк се позовава на заверения с апостил препис на пълномощното, предоставено от UA на MK пред италиански нотариус. Последният обаче твърди, че пълномощното и преписът са фалшиви. В копието, което MK е представил на банката, за да нареди преводите на суми, изглежда, е липсвал подпис на упълномощителя и титуляр на сметката, поради което банката не е могла да извърши сравняване на подписите. Освен това няма данни Юробанк да е използвала други алтернативни средства (като например записан телефон разговор), за да се увери, че UA е дал съгласието си за дадените от MK платежни нареждания.

93. В съответствие с член 59, параграф 2 от Директива 2007/64, ако ползвателят отрича да е разрешавал изпълнена платежна транзакция (както в случая), използването на платежен инструмент, регистрирано от ДПУ „само по себе си не е достатъчно доказателство, че платежна транзакция е била разрешена от платеца или че платецът е действал чрез измама или не е изпълнил умишлено или поради груба небрежност едно или повече от задълженията си по член 56“.

94. От това правило следва, че използването на платежния инструмент, представен на Юробанк под формата на копие на (фалшиво) пълномощно, включително с нотариална заверка и апостил, може да не е достатъчно, за да се докаже разрешаването от платеца.

95. Ако конкретните обстоятелства са породили основателни съмнения в платежния инструмент, ДПУ е трябвало да прояви по-голяма грижа при проверката на неговата истинност, за да ги отстрани и да е напълно сигурен, че титулярят на платежната сметка е разрешил спорните транзакции. Само по този начин се спазва критерият, който стои в основата на Директива 2007/64, а именно защитата на ползвателите на платежни услуги, в частност когато са потребители [38].

[36] Решение CRCAM, точки 41 и 42.

[37] Решение CRCAM, точки 44 и 45. Вж. също заключението на генерален адвокат Spuznar от 7 юли 2022 г., Beobank (C-351/21, EU:C:2022:541, т. 42, 43 и 50).

[38] Решения от 25 януари 2017 г., BAWAG (C-375/15, EU:C:2017:38, т. 45), и от 2 април 2020 г., PrivatBank (C-480/18, EU:C:2020:274, т. 66).

96. Считам, че предвид конкретните обстоятелства в настоящия случай ДПУ не е можел да се ограничи до установяването на автентичността само от формална (външна) страна на нотариално заверения препис на пълномощното с положен апостил от компетентен орган на чужда държава.

97. Директива 2007/64 и заменилата я Директива 2015/2366 въвеждат принципа „първо плащаш, после оспорваш“ по отношение на отговорността на ДПУ с цел засилване на защитата на ползвателите на платежни услуги [39].

98. Както изложих по-горе, ДПУ трябва да представи доказателства, че ползвателят е дал съгласието си за платежна транзакция или е извършил измама, или е проявил груба небрежност. Възложената на ДПУ тежест на доказване, повтарям, е много голяма.

99. Хармонизираният режим на отговорност на ДПУ за неразрешени платежни транзакции не може да бъде облекчен чрез прилагане на национални правила [40], предвиждащи смекчена отговорност на ДПУ (спрямо по-строгата отговорност, произтичаща от Директива 2007/64). Националният съдебен орган трябва да даде предимство на последната, като приложи член 86 във връзка с членове 58, 59 и 60 от нея.

100. Съображението, изтъкнато от запитващата юрисдикция (отрицателното въздействие на строг режим на отговорност, защитаващ потребителите, върху дейността на ДПУ), не е достатъчно, за да се опровергае гореизложеното. Европейският законодател е претеглил предимствата и недостатъците на двете възможности и е избрал тази, която според него е по-благоприятна за общия интерес.

101. Установяването на формалната и материалноправната автентичност на платежните инструменти в рамките на въведената с Директива 2007/64 възможност е абсолютно необходимо, за да се предостави правна сигурност на участниците в платежните транзакции. В същата степен то е задължително за нормалното функциониране на платежната система на Съюза, което насърчава свободното движение на капитали.

102. В обобщение считам, че членове 58, 59 и 60 във връзка с член 86 от Директива 2007/64 следва да се тълкуват в смисъл, че при наличие на обстоятелства, които пораждат съмнение във валидността на платежния инструмент:

– установяването на автентичността само от формална (външна) страна на този платежен инструмент не освобождава ДПУ от отговорност за изпълнението на неразрешени от платеца платежни транзакции и

– не съответства на посочените членове създаден от вътрешното право на държава членка режим на отговорност, който смекчава отговорността на ДПУ или ги освобождава от отговорност при неразрешени платежни транзакции, в случай че ДПУ извършат установяване на автентичността само от формална (външна) страна на платежния инструмент.

[39] Вж. *Guimarães*, M. R., *Steennot*, R. Allocation of Liability in Case of Payment Fraud: Who Bears the Risk of Innovation? A Comparison of Belgian and Portuguese Law in the Context of PSD2 — European Review of Private Law, 2022, No. 1, 47—48.

[40] По това дело като такова правило е посочен член 75, алинея 2 от (българския) Закон за задълженията и договорите. Според него длъжникът се освобождава, ако добросъвестно е изпълнил задължението си към лице, което въз основа на недвусмислени обстоятелства, се явява овластено да получи изпълнението. Следователно този общ режим на отговорност не съответства на специалния режим на отговорност на ДПУ, произтичащ от членове 58, 59, 60 и 86 от Директива 2007/64.

V. Заключение

103. С оглед на гореизложеното предлагам на Съда да отговори на Апелативен съд София (България) по следния начин:

„Член 4, точки 19 и 23 и членове 58, 59 и 60 във връзка с член 86 от Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО

следва да се тълкуват в смисъл, че:

1) Специално и изрично пълномощно от титуляря на платежната сметка, с което пълномощник е овластен да извършва разпоредителни действия със сумите по тази сметка, по принцип не е платежен инструмент, освен ако това е договорено между титуляря на платежната сметка и неговия доставчик на платежни услуги чрез включването на такава изрична клауза в обвързващия ги рамков договор. В такъв случай нотариално завереното пълномощно е част от набор от процедури, договорени между доставчика на платежни услуги и ползвателя на тази услуга с цел подаване на платежно нареждане.

2) Положеният апостил от компетентен чуждестранен орган по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове от 5 октомври 1961 г. е едно от средствата, които доставчикът на платежни услуги може да използва, за да установи автентичността на платежен инструмент, когато той се съдържа в чуждестранен публичен акт.

3) Националният съдебен орган трябва да остави без приложение създаден от вътрешното право на държава членка режим на отговорност на доставчика на платежни услуги, който не се придържа стриктно към членове 58, 59 и 60 във връзка с член 86 от Директива 2007/64, в случай на изпълнение на неразрешени от платеца платежни транзакции.

4) При наличие на обстоятелства, които пораждат съмнение във валидността на платежния инструмент, и ползвателят отрича да е разрешавал изпълнена платежна транзакция, доставчикът на платежни услуги, който е извършил установяване на автентичността само от формална (външна) страна на платежния инструмент, не се освобождава от отговорност за изпълнението на такава транзакция“.